

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

ЦЕНЕ ЗА СРБИЈУ:
 ЗА ГОДИНУ 24 ДИНА, НА ПО ГОДИНЕ 12 ДИНА, НА ЧЕТВРТ ГОД. 6 ДИНА.
 ЗА ОСТАЛЕ СЕМБЕ НА БАНКАНСКОМ ПОЛТОСКОМ.
 ЗА ГОДИНУ 30 ФРАНКА, НА ПО ГОДИНЕ 15 ФР. НА ЧЕТВРТ ГОД. 8 ФР.
 ЗА АУСТРО-УГАРСКУ:
 ЗА ГОДИНУ 15 ФОР. У ВАЕНЕ, НА ПО ГОД. 8 Ф. НА ЧЕТВРТ ГОД. 4 Ф.
 ЗА СВЕ ОСТАЛЕ ДРЖАВЕ:
 ЗА ГОДИНУ 36 ФРАН., НА ПО ГОДИНЕ 18 ФР., НА ЧЕТВРТ ГОД. 10 ФР.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ
 УТОРНИКОМ, ЧЕТВРТОМ, И НЕДЕЉОМ
 НА ЦЕЛОМ ТАБАКУ

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА У БУЉИ Г. ТОМКА АНДРЕЈЕВИЋА
 ОБИЛАЗИТЕЉ ВЕНАЦ.

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:

ПРВИ ПУТ 12 ДИНА ПАРА ОД РЕДА, А ПОСЛЕ СВАКИ ПУТ 6 ПР.
 ЗА ПРИПОСАНО 50 ПАРА ДИНА. ОД РЕДА.

Рукописи шаљу се уредништву, а претплата администрацији
 „СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“.

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Концем овога месеца на-вршује се и трећа четврт, — а многи претплатници још нам нису измирили претплату ни за прву четврт.

Молимо све који нам имају шта плаћати било од претплате, било од огласа да нас измире до конца овога месеца, како би знали у колико ћемо екземплара печатати лист од почетка четвртог тромесечја.

Новац се може положити нашим скупљачима где оних има, а може нам се послати и поштанском упутницом.

Ко не одужи претплату за прошлу тромесечје ни до конца овога месеца, бићемо принуђени да му обуставимо лист.

АДМИНИСТРАЦИЈА
 „Српске Независности“

БЕОГРАД 11. септембра

Глас да је Алекса Протов ухапшен, произвео је у престолници, а произвешће, без сумње, и у целој земљи узбуђење, које заслужује. Да је Алекса дошао затвора због каквих дела, која би био учинио у наглости и плаховитости својој, сваки би тај догађај сматрао као обичан, ма да је Алекса више година био посланик, а последње две године и председник народне скупштине. Но дело за које се он окривљује, тако је грозно, тако прљаво, да нас мора изненадити и дубоко ожалостити. Један човек, који је тако одличан положај у нашој земљи заузимао, допада затвора због учешћа у фалсификовању докумената, којима су знатне суме из државне касе или већ излучене, или су се тек имале извући. Ми наравно још не знамо, до ког је ступња Алекса Поповић у томе прљавом делу компромитован, али свакојачко допуштено је претпоставити да основи морају бити одвећ тешки, кад се она комисија решила да Алексу у притвор стави, у којој председава један човек, који је безусловна присталица странке која данас судбином наше земље управља.

А ко је био овај тешки грешник? Алекса Протов седео је пет година у редовима опозиције скупштинске;

слушали смо га, како је ватрено бранио сиротињу од сваког и најмањег терета; али од како се влада променила, видимо га тако исто, како безусловно пристаје на све намете и терете који падају на ту исту сиротињу коју он некада онако страсно брђаше. Он, који се обогатио лиферијући храну аустријској војсци у Босни, тражи да усменим доказима, у своју корист, уништи писани тестамент свога брата и добротвора, тестамент намењен на опште корисне цели; он, заступник народни и председник народног представништва, фалсификује документе да може што више новаца извући из народне касе, у којој се накрило нешто мало новаца помоћу тешких и скупих зајмова, закључених изван земље у цели да се што пре исплати унутрашњи дуг земаљски и накнаде жртве народне подвесене за време два света рата, вођена за уједињење и независност српску. Алекса добро зна, да је Србија само дванаест милиона у готову примила, а за њих има педесет година да плаћа интерес и отплату на тридесет милиона; он, као човек посвећен у данашње државне послове, зна не мање и то, да је помоћу ових примљених дванаест милиона једва половина државних обвезница могла бити исплаћена, а реквизиција да се сад тек управо и отпочела исплаћивати, на опет пружа своју лакому руку у народну касу, да што више из ње извуче на штету и државних поверилаца и оне сиротиње, коју је позван био да брани и заклања! Пред оваквим призором мора се мислити да је Алекса или био вазда рђав човек из основа, па се само вешто претварао, кад се као бранилац сиротиње разметао; или је он жртва неког погрешног правца и лажне системе, која у нашој земљи мах претимље.

Да се објаснимо. Кад су се год у једној земљи интереси општи потцинији интересима партијним, није се никада такав правац могао дуго практиковати без тешких и злокобних последица за опшност. Овакве појаве видимо и ми за ове две последње године. Страначки интереси владају интересима земаљским. Што је год ушло у редове „виделовачке“ то је све унапређивано преко реда и тако журно, као кад се хоће што и у последњем тренутку да уграби. Гледамо сроднике и присталице унапређиване по три и четири пута за годину дава; гледамо писаре почетнике како скачу за чланове, а најмање чланове за председнике судова. Гледамо више мање такве исте покрете и у другим струкама др-

жавне управе. И кад је покрет до краја извршен, настала је потреба да се верни и одани награђују и задовољавају другим путовима: настају комисије и дијурне. Данићима, Рајовићима, Милићевићима и другима даје се прилика да што више дијурне заслуже. Ко добија концесије за оснивање банака и других спекулативних предузетака, но опет Данићи, Ракићи, Новаковићи и кумпанији. Они су приврженици нагли, страшни, па се и не пита, да ли они као чиновници и смеју ове трговачке послове радити. По новим пределима шета се једна комисија од седам чланова, седам виших чиновника, која у Нишу месец дана седи и између осталих послова, које би и један обичан комесар могао посвршити, испитује, колико је фидана Бабић у своме винограду пресадио и како је он до њих дошао? И што је још чудноватије, то је, да у комисији која се оваквим ситуацијама бави, председава наш петроградски посланик у времену, кад се свакога тренутка очекује крунисање цара код кога је он акредитован.

По земљи се шири ајдуковање у таквом размеру, у каквом у Србији никад није виђено, а старешине срецке п окупне рекрутване из људи младих и неiskusних, показују се немоћни да злу на пут стану — немоћни јер навикнути да угађају својим старијим на бираништу, они једва и мисле да су позвани, да се имају старати за безбедност крајева, који су им поверени. Ето каквом се системом одвратила пажња од правих патриотских дужности, па се упутила на погрешне путове. Није дакле чудо што се и у редовима грађанских присталица владиних, јављају људи, који хоће овакву ситуацију што више да експлоатишу у своју корист; они то чине, е једне стране, угледајући се на Богиће, Ракиће, Даниће и кумпанију, а с друге рачунајући, и ако можда без основа, на некажњивост.

Ми смо уверени да овакве појаве мора и влада, ако не иначе, а оно бар у своме властитом интересу, сажалевати; и она је то доказала притворивши Алексу Протова, кога њен прес-биро ових дана у једном низу чланака публикованих у „Оши. Аугс. Новинама“ увршћиваше у број њених главних стубова заједно са Жушњем, Крупжевићем и Глишњем. Што је ипак Алексу притворила, влада је учинила тако паметан акт, за каквим се одавно узалуд обзиремо. Но то је само средство противу једне појаве, али не и лек противу самог зла, противу системе, из које зло пониче. Да није она си-

лом популарност тражила, она не би допустила, да се на последњој скупштини узакони да и оне реквизиционе признанице вреде које нису у прописаној форми, састављене. Чим је тако што узаконено, Перише и Вучићи похитали су признаницама дати форму која њиховој прождрљивости и несавесности годи.

Но сад што је ту је. Ми смо уверени, да је влада неспособна да систему промени; она то сад не може и да хоће. За њу је много прошло, а мало остало. Но надајмо се да ће бар у овоме специјалном питању остати постојана и досједна никога не штедећи. Тиме би доказала да је имала добру вољу и ако је у свему била несретне руке. Нека бар понесе са собом опште сажаљење, кад није кадра била да стече ичије признање.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Полузванично „Видело“ пропраћа последње одсудне догађаје у Мисиру тако циничним умовањем, да смо доиста у неприлици чему да се више чудимо: или надутој глупости и охолном разметању, или ниској, срамној, лажној и бешчасној мисли, која тај кроз и кроз тенденциозан чланак провејава у погледу мисирских догађаја на наше прилике. Или зар то није цинизам и пусто разметање, кад се тај гласник српског министарства јавно повоси својом злурадешћу, што је јадан мисирски народ, прљавим гресима својих незрелих и непоштених синова, увучен у сферу туђих интереса, па кад је у томе народу учињен слабачак покушај, да ли у време или невреме то је друго питање, да се ослободи тугорства и канда туђинских, и кад му то није пошло за руком, — зар има ту места исмевању, презирању, калању? Слабијег је увек лако брукати, а куд и камо побеђеног! Но да ли је то и часно? Не чине ли то само окорели себицњаци и ниске, продане душе што се сваком туђем злу радују, што се туђом несрећом поносе само да би одклонили пажњу од себе и од свих грдних невоља и несрећа које обично спремају или су већ и спремили другима? Ако је мисирска историја збила поучна, она је у првом реду поучна за државе у којима се слични појави указују. То нека не забашурује „Видело“. Но у тој историји има и трагичности и та трагична страна њена треба бар да заштити Мисир од свачијих циничких напада, а нарочито од напада

ПРИПОСЛАНО.

Господине уреднице!

Давно у ово доба, приликом нашега одласка у Загреб, имали сте доброту да примите и печатате, у броју 5. вашег целебног листа, једну нашу изјаву.

Изајавом том мишљаемо ми наш одлазак да оправдамо, да нам поступак не би у јавности осуђиван био. Али нешто огорчење, а нешто растајак са својим пријатељима и самом домовином учинише, да нам је критика тадашњег позоришног стања испала мало оштрија. Тумачећи сад своје речи, овим изјављујемо да нам намера није била да вређамо ауторитет позоришне управе. Не беше у права непосредни повод нашем одласку, него тадашњи неповољни положај самога завода, који се од ово доба, брижљивошћу исте управе, знатно на боље променио. Тежећи заводу и народу своме, да на пољу уметности према својим скромним силама од користи будемо, молимо вас, господине уреднице, да нам ни овога пута не ускратите ступца вашег уљезаног листа, кад, због могуће сумње, хоћемо да дамо јавно задовољење поменутој управи.

8. Септембра 1882. г.
у Београду.

Димитрије Коларовић,
Љубица Коларовићка.

ПОРУКЕ И ОТПОРУКЕ

Наши пријатељи и дописници, који нам имају што да јављају, нека управе така писма само на Уредништво „Српске Независности“, јер је то најбољи и најкраћи пут.

ДЕЛА

ЂУРЕ ЈАКШИЋА

Песме и приповетке Ђ. Јакшића махом су растурене по разним листовима и часописима. Песник је за живота издао једну збирку песама (1873 г.) и неколико свештица приповедака, али је још два пут толико остало не прибрано — по разним листовима и у рукопису. Остала је неиздана, као што је познато, и једна трагедија, последњи рад песников — *Станоје Главаш*. Све је то сад уједно прикупљено и почеће се кроз који дан штампати. Тако ће у овоме издању бити за многе читаоце више непознатог него познатог. Али и ово, што је познато, биће свакоме добро дошло данас, кад су у књижевности српској извори праве поезије готово са свим пресакнули. Да би ово издање што потпуније било, умољава се сваки, коме је познато кака досле неиздана, или врло затурена, песма или приповетка Јакшићева,

У Београду, 23 августа 1882.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Књига: „Састав, живот и дела човековог тела“, штампана се већ одавно, али то бива доста споро из више узрока, а нарочито с тога, што нисам у месту, где се штампа, те да би с места обавио нужну коректуру, чим се који табак сложи, него ми се ради тога сваки табак мора по два пута слати амо из Београда, а толико пута ја га опет враћам натраг, што очигледно одузима много времена и јако успоравља брже штампане књиге, а да не говорим о томе, како чеље прођу по 7—8 дана, докле корекцијом или мени послати табак приспе, где треба. Јављајући ово господи скупаљима и уписницима учтиво их молим, да остану у границама стрпљења још неко време, докле књига не буде сасвим готова, а госпођу скупаљаче још и за то, да ми што пре јаве, јесу ли још у истом месту, одакле су ми послали списак својих уписника или не, како би се знао управљати при разашилану књиге, и то у непласаном писму.

На Усековање, 1892.
у Књажевцу.

ПРОФЕСОР.
Андр. Матић,

„Работа“ Руско — Бугарски весник, излази сваког четвртка и недеље у Софији. Цена је за Бугарску, на годину 12 дин. на пола године 6. дин. а на четврт године 3 динара. За остале Словенске земље на годину 16 д. на пола године 8 а на четврт 4 дин. а за остале државе на годину 20, на пола год. 10, а на четврт 5 дин. Редакција се „Работе“ налази у Софији у улици качанској у кући Ив. Бобевског. Уредник је доктор Анастасије Голивина. Већ еу изишла два броја.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Г-ђа Стана М. Вуловићка и синови издржавали су ме, као сиромашног ђака, за време мога гимназијског школовања у Крагујевцу, на чему им овим јавно захваљујем; и желим да се и други Крагујевчани на њих угледају, и помогну сиротним ђацима.

Београд.

Мих. Живковић,
великошколца.

ЈЕДАН БАК ВИШИ РАЗРЕДА,
тражи кондиције из основне школе. Ком је потребан нек се јави у редакцију овог листа.

МИЛАНУ С. МАРКОВИЋУ

внп. државни код „Шуга“.

Биће полгодишњи парастос у понедељак 13. тек месеца у цркви палилулској у 9. сати пре подне.

Јављајући сродницима, пријатељима и познаницима покојниковим и својим молим их, да овој тужној успомени присуствују.

ОЖАЛОШЉЕНА СТУПЦА
Живана са децом.

2—2

у Недељу 12 тек. месеца у 9^{1/2} часова пре подне даваћемо у палилулској Цркви годишњи парастос нашој милој.

ЗУЈИЦИ

Наше Сроднике, Пријатеље и Познанике молимо да овој тужној успомени присуствовати изволе.

у Београду 8-ог Септембра 1882

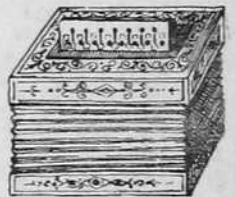
Мати *Катарина Коларац*,
Супруг *Велимир Карапешкић*,
Сестра *Јулијана Д. Нешић*.

У ТРГОВИНИ

Браће Карапешкића

може се добити велики избор сваковрсних музикалија из првих Европских фабрика Веманета (Егеле) и то: Виолине, Виоле, Виолачела и Виолоне (Басова) од простих до најфинијих, сваковрсних жипа и о-стадог прибора за исте. Гитара, флаута и кларинета. Армоника од најмањих до највећих, верглова малих, мелодеова, мавинил и многе друге за децу.

Исто тако може се добити и кутија за виолине без и са бравом.

ОДБОР

ЗА ИЗДАВАЊЕ ДЕЛА ЈАКШИЋЕВИХ И ЗА ПОТПОМАГАЊЕ ПОРОДИЦЕ ЊЕГОВЕ.

Огласи

ЛОНЧАРСКА ТРГОВИНА

од алпака и киносребра од најмањих и до највећих са и без ручице, исто тако чифака за једну, две и три свеће, кашика, ножева и виљушка. Шафоље за слатко-с посребреном тацлом и капком, корпе за кашичице и кашичица малих.

Исто тако има и велики избор посуђа од пресованог и ливеног стакла и то разне врсте чаша пивских, чаша за воду и вино, разне врсте тацле, тављара и чинија, разне врсте и величине шафоља за слатко, компотјера и епажера.

бр. 101.

8—12

Браћа Карапешкићи.

Наша мила и нигда незаборављена кћи односно сестра

ДРАГИЊА

После дугог и тешког боливања премину 23. овог месеца у 3. сата по подне, у 18. години свога живота.

Ову тужну вест јављамо нашим сродницима и пријатељима на страни, а свима грађанима и грађанкама, варошице Раче, као и другарицама покојнице — девојкама — изјављујемо благодарност, који испратеше покојницу до вечне куће.

Хвала свештенству рачанском, и Протојереју Павлу, који чинодјествоваше при сироводу покојнице, а нарочито благодаримо свешт. Михаилу Ивановићу, који је беседио на гробу покојнице и живо насликао живот и врлине покојнице, а тиме нам је у многоме олакшао тугу за губитком.

28 Августа 1882 год.

Крагујевац.

ОЖАЛОШЉЕНИ:

Мати: *Вукана*
Браћа: *Никола Стевановић*
нећини свешт. и
Василије Стевановић

3—3.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА